

Školní vzdělávací program pro Školní družinu

—

Školní družina při Základní škole a Mateřské škole Hugo Sáňky,

Rudice, okres Blansko

Platnost: od 1. září 2021

V Rudici 26. 8. 2021

Mgr. Klaibová Lenka

ředitelka školy

Obsah

1. Charakteristika ŠD
2. Program výchovy a vzdělávání
3. Cíle a kompetence
4. Časový program
5. Materiální, ekonomické a personální podmínky
6. Hygiena a bezpečnost v ŠD
7. Podmínky pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami

Charakteristika ŠD

Naši školní družinu navštěvují žáci 1. - 5. ročníku ZŠ. Tvoří ji dvě oddělení, průměrná naplněnost je 25 dětí. Naše činnost vychází z pedagogiky volného času. Cílem je snaha o vytvoření místa pro odpočinek dětí po vyučování a zároveň přispět k cílenému ovlivňování jejich volného času.

Program výchovy a vzdělávání

- Vychází z RVP naší školy a to z kapitoly „ Člověk a jeho svět“. Je uspořádán do 5 tematických okruhů (Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví).
- Je sestaven pro jeden vzdělávací cyklus, určen dětem od 1. do 5. třídy (přednostně jsou přijímáni žáci mladšího ročníku).
- Je tvořen dle polohy a podmínek školy.
- ŠVP je otevřený dokument, který se může v průběhu roku doplnit nebo upravit.

Cíle a kompetence

Vycházejí z obecných cílů vzdělávací soustavy § 2, odst. 2 Školského zákona.

Naše cíle jsou:

- Kompenzovat u dětí jednostrannou zátěž během školního vyučování.
- Osvojení si takových názorů, schopností a dovedností, které umožní dětem dobře zvládnout současný i budoucí život.
- Správně motivovat děti nabízením zájmové činnosti, rozvíjet praktické dovednosti v různých činnostech, naučit děti vztahu k vlastnoručně vytvořenému výrobku.
- Využívat dětské zvědavosti k samostatnému myšlení a tvoření vlastních prací (uvědomění si citu k vytvořené věci).
- Vést děti ke schopnosti podle potřeby podřizovat se a chápat při tom vzájemné vztahy nadřízenosti a podřízenosti v kolektivu.
- Rozvíjet u dětí kamarádství, vést je ke komunikaci, rozvíjet jejich schopnost respektovat práci a úspěchy vlastních a druhých.
- Využívat poznatky, které děti získaly ve škole s vhodným způsobem na ně navázat ve výchovné činnosti.
- Využívat preventivního programu školy formou sociálních a komunikačních her (správné řešení konfliktních situací).
- Pěstovat základní pohybové dovednosti dětí a jejich schopnosti odpočinku, rekreace a zájmové činnosti.
- Pozorovat přírodu, vést děti k její ochraně, vysvětlovat neznámé a nepochopitelné pojmy.

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

1. Místo, kde žijeme

Pravidelná činnost	Průběžná činnost	Příležitostná činnost
<p>Vycházky do okolí, orientace, poznávání ulic, památek, bezpečná nejkratší cesta do školy, pravidla chování na komunikacích v obci Rudice.</p> <p>Státní symboly, hymna, prezident, státní svátky.</p> <p>Četba pohádek, pověstí o Blansku a Moravském krasu (šnek KRASÍK), společné vyprávění, malování pohádek a jejich volná dramaturgie.</p> <p>Péče o udržování čistoty okolí školy.</p> <p>Prohlubování znalosti místa (názvy ulic, místních památek), poznávat místní zvláštnosti, změny v okolí.</p>	<p><u>Obec a stát</u></p> <p>-obecní úřad a důležitá místa v obci a okolí (obchody, pošta, zdravotní středisko, knihovna,...)</p> <p>-obecní časopis, modely domů, besedy na téma změny mého okolí, orientace v místě bydliště (mapa Rudice)</p> <p>- hlavní město a okolní státy</p> <p><u>Škola</u></p> <p>Nejkratší bezpečná cesta do školy, (dopravní značky, přechody...)</p> <p>Seznámení s prostředím školy (estetika prostředí- čistota a výzdoba prostor školy), seznámení se s řádem školní družiny.</p> <p><u>Domov</u></p> <p>Vyprávění o významu slova, vlastní zážitky, ilustrace, povídání o domově, můj dům-můj hrad, pomoc při úklidu – pomoc pro zpříjemnění prostředí.</p>	<p>Tematické vycházky a výlety (např. obecní úřad, knihovna, zámek, kostel, kaple, muzeum, historické centrum Blanska).</p> <p>Zpěv hymny, kvízy, omalovánky.</p> <p>Četba - „CO BY MĚL KAŽDÝ ČECH VĚDĚT.“</p> <p>Prohlídka prostor školy (např. ředitelna, sborovna, školní věž,...).</p> <p>Projekt – Model školy a návrh dětského školního hřiště.</p> <p>Dopravní soutěž.</p> <p>Četba – dětský příběh s naučnými prvky.</p> <p>Orientace v prostoru.</p>

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

2. Lidé kolem nás

Pravidelná činnost	Průběžná činnost	Příležitostná činnost
<p>Osvojování a dodržování základů společenského chování (zdravení, požádání, poděkování, oslovení, úcta ke starším, stolování).</p> <p>Dodržování řádu školní družiny a školní jídelny, moje práva a povinnosti.</p> <p>Vytváření kladného vztahu ke spolužákům, pozitivního klimatu v oddělení (učit se naslouchat, vycházet spolu bez násilí).</p>	<p><u>Rodina</u> Úcta k rodičům, starým lidem, sobě samým a ostatním členům rodiny. Výstavky a malování obrázků, fotografie (jak rostu, moje rodina), výrobky – dárky pro blízké.</p> <p><u>Škola a můj svět</u> Úcta k autoritám (učitelům, prezidentovi, zaměstnavateli,..) ke každému povolání. Pozorování různých zaměstnání lidí a poznávání jejich významu pro život ve společnosti (pexesa, puzzle, námětové hry, kvízy, rozvíjení jemné motoriky,..). Vztah k handicapovaným dětem, lidem a jiným národnostem – vyprávění, sociální a komunikační hry, kresba poslepu.</p> <p><u>Prevence</u> Besedy, spontánní rozhovory (modelové situace – opatrnost při styku s neznámými lidmi, správné řešení konfliktních situací)</p>	<p>Hra na cestování-jízda v v dopravních prostředcích.</p> <p>Hudební soutěže, nácvik divadla – vystoupení.</p> <p>Návštěva divadelních představení – vhodné oblečení a chování.</p> <p>Výtvarná činnost – malování na chodníku, obrázky.</p> <p>Výtvarná soutěž – Moje maminka.</p> <p>Výroba dárečků a přáníček - k zápisu, ke dni matek, z lásky.</p>

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

3. Lidé a čas

Pravidelná činnost	Průběžná činnost	Příležitostná činnost
<p>Dodržování denního režimu (návyky na pravidelnou činnost – četba pohádky, odpočinek na koberci, kreslení)</p> <p>Vycházky, využití volného času, úcta k času – přesuny a činnosti bez zbytečných prodlev, soutěže, sportovní hry.</p> <p>Orientace v čase – minulost, přítomnost, budoucnost.</p> <p>Pozorování ročních období, rozčlenění roku na čtvrtletí, měsíce, dny,....</p> <p>Muzeum Vyškovska – projektové dny</p>	<p><u>Hodiny</u> Soutěže – měření stopkami, výrobky (kalendáře, papírové hodiny, kreslení obrázků). Vývoj lidského života – dětství, dospělost, stáří (výtvarné techniky, hry, modelové situace).</p> <p><u>Historie a pokrok</u> -besedy a výrobky na různá témata (např. různé styly oblékání, bydlení dříve a nyní, technická zařízení – rádio, televize, počítač, mobil, kino, divadlo, dopravní prostředky,..), hudebně pohybové hry, vývoj řemesel (kreslení, malování).</p> <p><u>Zvyky a tradice</u> -význam lidových zábav (povídání), tradice – výroba masek (Masopust), lidové pranostiky, přísloví, koledy (učení nazpaměť), pověry o nadpřirozených bytostech (četba, ilustrace).</p>	<p>Drakiáda – diplomy.</p> <p>Dušičky x Halloween - vysvětlení rozdílů, zábavné odpoledne</p> <p>Mikuláš – zábavné odpoledne, masky, nadílka.</p> <p>Vánoce a Nový rok Lidové tradice – rozsvícení vánočního stromu, besídka, nadělování vánočních dárků.</p> <p>Karneval - výroba masek a škrabošek, zábavné odpoledne.</p> <p>Velikonoce – projektové dny.</p> <p>Pálení čarodějnic – výroba čarodějnice, zábavné odpoledne.</p> <p>Návštěva muzea, výstavy v místní galerii.</p>

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

4. Rozmanitost přírody

Pravidelná činnost	Průběžná činnost	Příležitostná činnost
<p>Vycházky do lesa, pozorování změn podle ročních období.</p> <p>Péče o pokojové rostliny a minizahrádku na školní zahradě.</p> <p>Hrabání listí, sběr jablek v obecní zahradě.</p> <p>Ekologická výchova – třídění odpadu (pet láhve, papír a ostatní), šetření vodou.</p> <p>Četba, využití dětské literatury, sledování pohádek s přírodní tematikou.</p> <p>Krmaní zvěře a ptáčků v zimním období.</p> <p>Pozorování netopýra na školní zahradě.</p>	<p><u>Prohlubování znalostí o přírodě</u> -hry v přírodě (dramatické prožitkové hry – domečky pro skřítky, živly, turistické značky, orientační hry). -práce s encyklopedií, pozorování změn v přírodě a jejich proměn v různých obdobích (nebezpečí při bouřce, mlha, náledí).</p> <p><u>Poznávání živočichů a rostlin</u> Besedy – Proč někteří živočichové vymírají, Proč jsme v lese na návštěvě. Jak se starat a správně chovat ke zvířátkům.</p> <p><u>Estetická výchova</u> (hlína, modurit, odpadový materiál, kreslení v přírodě, výzdoba třídy přírodninami – listy, výrobky z plodů, malované kamínky, lesní zvěř).</p>	<p>Vycházka do chráněného území, Propadání, pískovcový lom, rybník HUMAN, hledání škeblí v rybníce Šístý.</p> <p>Sběr papíru a třídění odpadu – plast, baterie, recyklace materiálu.</p> <p>Učíme se – houby, ovoce a zeleninu, rostliny, stromy a keře, zvěř (samice, samec, mládě), stopy zvířat, ptáky. Soutěže, kvízy, sledování interaktivní tabule, pexeso.</p> <p>Četba – naučný dětský příběh s přírodními prvky.</p>

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

5. Člověk a jeho zdraví

Pravidelná činnost	Průběžná činnost	Příležitostná činnost
<p>Základní hygienické návyky – sebeobsluha, pořádek, stolování, šetření majetku, odstraňování hluku, větrání.</p> <p>Odpočinek, relaxace, harmonie nervové soustavy.</p> <p>Tělovýchovné chvílky, pohybové hry, využití sportovního nářadí.</p> <p>Bezpečnost na silnicích – dobře viditelné oblečení.</p>	<p><u>Zdravá výživa</u> - její výhoda, potravinová pyramida. Oblékání podle ročních období – otužování.</p> <p><u>První pomoc</u> -prevence úrazu, důležitá telefonní čísla, ošetření drobných poranění. Blízkost lesa – klíšřata, požáry. Besedy o zdravém životním stylu – sociálně patologické jevy (kouření, alkohol, drogy), zdravá rodina – civilizační choroby.</p> <p><u>Sebevzdělání a komunikace</u> Využití časopisu, doplňovačky, křížovky, didaktické hry, rozvíjení slovní zásoby, příprava na vyučování, vyprávění, pamětní učení básniček, jazykolamy, smyslové hry, rébusy.</p> <p><u>Esteticko-výchovná činnost</u> -rozvoj jemné motoriky, papírové manekýny, textilní koláže, bezpečnost při práci a čistota práce.</p>	<p>Celodenní výlet do přírody – šipkovaná.</p> <p>Atletická soutěž.</p> <p>Soutěž se zdravotní tematikou, výroba kufříku první pomoci.</p> <p>Vycházka za léčivkami do blízkého okolí.</p> <p>Bruslení a sáňkování.</p> <p>Jízda zručnosti.</p> <p>Četba – příběh (protílátky x viry a bakterie, jejich kresba).</p> <p>Návštěva knihovny.</p> <p>Vědomostní soutěže, procvičování paměti.</p> <p>Doplňování a procvičování učiva – spolupráce s učitelem.</p> <p>Kreativní činnosti.</p> <p>Tanec s hudbou.</p>

Ekonomické, materiální a personální podmínky

Ekonomické:

- Poplatek za ŠD činí 120,- Kč měsíčně (80Kč-třídní fond, 40Kč-provoz). Platba je vybírána u vedoucí školního stravování.

Materiální:

- Prostory 1. oddělení ŠD tvoří 2 místnosti. Vybavení je přiměřené a je přizpůsobeno pro potřeby mimoškolních aktivit.
- Prostory 2. oddělení ŠD tvoří kmenová třída 2.a 5. ročníku. Dle potřeby jsou odklizeny lavice a prostor přizpůsoben hře dětí.
- Prostory ŠD jsou bezpečné.
- ŠD využívá tělocvičnu školy, školní hřiště a školní zahradu.

Personální:

- V ŠD pracuje ráno 1 vychovatelka, odpoledne 2 vychovatelky, které splňují vzdělání pedagogického směru obor vychovatelství.
- Vychovatelky se každoročně podílí na přípravě školních akcí (besídky, karneval, soutěže, výlety, hody, spaní ve škole, lyžařský výcvik, vánoční a velikonoční dílny,....).
- Vychovatelky se zúčastňují akreditovaných kurzů, programů dalšího vzdělávání pedagogů a využívají samostudium k vlastnímu rozvoji pedagogické činnosti pro ŠD.
- V případě onemocnění učitele je vychovatelka schopna jej zastoupit ve vyučování.

Hygiena a bezpečnost v ŠD

Každé oddělení ŠD má kapacitu 25 dětí.

- Každé oddělení využívá k odpočinkové činnosti pěnové puzzle a matraci a k pracovním činnostem, stolním hrám apod. stoly.
- Každé oddělení je vybaveno umyvadlem, osvětlením, PVC je pravidelně myté mokrou cestou, místnosti jsou pravidelně větrány.
- Na začátku školního roku jsou žáci poučeni o bezpečnosti a společenských normách v ZŠ, ŠD, na školním hřišti, zahradě, při společných vycházkách a akcích. O poučení je veden záznam v přehledu výchovně vzdělávacích prací. V případě úrazu jsou žáci opětovně poučeni o prevenci bezpečnosti.
- Lékárnička pro první pomoc je umístěna ve stále přístupné sborovně školy, pro venkovní prostory je pořízena cestovní lékárnička.
- Vychovatelky spolupracují s rodiči a třídní učitelkou a bezprostředně reagují na výchovné a jiné problémy.
- Děti vykazující příznaky respiračního a střevního onemocnění nebudou přijaty do ŠD. Jestliže začnou vykazovat příznaky v průběhu pobytu v ŠD, budou umístěni do izolace a rodiče si neprodleně zajistí vyzvednutí žáka.

1. oddělení:

- Sociální zařízení je pro 1. oddělení ŠD v přízemí a prostorách ZŠ. Děti využívají 2 šatny. Obědvají ve školní jídelně, kde vychovatelka dbá na dostatečné stravovací návyky a vykonává dozor.
- 1. oddělení využívá vlastní prostory pro provoz ŠD.
- ŠD je provozována v čase od 11.45 - 15.40 h.
- Za provoz odpovídá vedoucí vychovatelka Lucie Sedláková.

2. oddělení:

- Sociální zařízení je pro 2. oddělení ŠD na chodbě v 1.patře. Děti využívají 2 šatny. Obědvají ve školní jídelně, kde vychovatelka dbá na dostatečné stravovací návyky a vykonává dozor.
- 2. oddělení využívá pro provoz ŠD prostory kmenové třídy 2. a 5. ročníku.

- ŠD je provozována v čase od 13.00 - 15.00 h.
- Za provoz odpovídá vychovatelka Jana Klímová.

Podmínky pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami

- Respektujeme individualitu každého žáka, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj.
- Na podmínkách pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami budeme spolupracovat adekvátně s přihlédnutím k jejich handicapu s rodiči a se školou.
- Dle stupně a charakteru jejich handicapu bude umožňováno začleňování do volnočasových aktivit a budou zajišťovány podmínky vhodné k rozvoji jejich osobnosti.
- Při výběru činností ve ŠD, při motivování a hodnocení žáků bude brán ohled na integraci těch, kteří mají speciální vzdělávací potřeby. V případě nutnosti spolupracujeme s odbornými pracovišti.
- Pro rozvoj talentovaných jedinců bude naše ŠD nabízet další doplňkové aktivity v oblasti jejich zájmu.

Přílohy:

Řád školní družiny